AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN.

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire en Aruba per drie maanden fl. 2, — met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0,20.

BUREAU VAN DIT BLAD
PLEIN VAN PIETERMAAI, Nº 129

E Courant aki ta sali toer dia Sabra.
Su prijs di abonnement ta fl. 2, — pa tres luna pagar pa dilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire, Aruba fl. 10.— pa anja.
Un number sò fl. 0,20.

Curaçao, 23 Februari.

Een revolutionnaire geestelijkheid.

Onze lezers zullen kennis genomen hebben van het verzoek, dat wij de vorige week in een entrefilet deden aan het *Diario del Comercio* om, indien dat blad de verantwoordelijkheid op zich nam van de berichten, die het dagelijks geeft, ons de bewijzen te leveren van het *feit*, dat er in Frankrijk gevonden worden *miembros del clero, que han excitado á la revolución armada ó á la desobediencia á las leyes*.

Heuschelijk beantwoordde het *Diario* ons verzoek. De bewijzen echter van het bovenbedoeld *feit* gaf het blad niet, omdat het niet verantwoordelijk blijft voor de waarheid van de medegedeelde telegrafische berichten. Maar wat het *Diario* schenken kon, gaf het: het bewijs, dat de vertaling van het in het Fransch overgeseinde bericht correct was. Wij blijven dankbaar ervoor. Door de vertaling dus van het Fransch in het Spaansch werd het bericht over de "revolutionnaire geestelijkheid" van Frankrijk niet verminkt.

Gaf het *Diario del Comercio* in zijn nummer van 20 Februari ons voldoening voor zoover het die geven kon, daarmede echter is, hoewel buiten schuld van het *Diario*, de verkeerde indruk, welken het telegrafisch bericht van 14 Februari ll. moet gemaakt hebben, niet weggenomen. Misschien heeft die indruk nog dieper sporen nagelaten, nu *Het Vaderland* in zijn *Mail-editie* van 27 Januari een valsch en zoowel door toon als inhoud hatelijk bericht betreffende de zaak der Assumptionisten hier bracht. Wij meenden daarom het verloop van het proces tegen de paters Assumptionisten onder de oogen onzer lezers te moeten brengen. Berichten toch van het gehalte als welke het *Diario* gaf, kunnen niet anders bedoeld zijn als op de paters Assumptionisten, die door de Fransche regeering in staat van beschuldiging waren gesteld, en op de bisschoppen en priesters, die na de veroordeeling der paters Assumptionisten niet met kracht van wapenen, maar op rechtmatige en wettelijke wijze geprotesteerd hebben tegen de onrechtvaardigheid van het gewijsde vonnis.

Wij geven hier niet meer dan het eenvoudige verloop van het proces; de onpartijdige lezer oordeele dan zelf, in hoeverre de rechter hier te doen had met *miembros del clero, que han excitado á la revolución armada ó á la desobediencia á las leyes.*

Den 22sten Januari werd voor de negende correctioneele rechtbank te Parijs het proces der paters Assumptionisten geopend. De twaalf religieuzen, beschuldigd als behoorende tot eene vereeniging van meer dan twintig personen, zonder verlof der bevoegde autoriteiten, waren ter zitting aanwezig. Door den voorzitter Rouleau werd tot pater Picard, den algemeenen overste der Orde, de vraag gericht, of hij erkende deel uit te maken van een gezelschap van meer dan twintig personen, die zich met politieke en godsdienstige kwesties inlaten. Pater Picard beantwoordde deze vraag op waardige en zeer juiste wijze door de verzekering: Ik maak geen deel uit van eene vereeniging, wel echter van eene Congregatie, welke zich met godsdienstige zaken en geenszins met politiek bezig houdt. De elf andere paters antwoordden geheel in denzelfden geest. Warme belangstelling toonden de Katholieken van Parijs reeds bij den aanvang der zitting en zij verbeidden met brandend ongeduld den uitslag van het proces.

Den volgenden dag was de zitting der rechtbank vooral belangrijk, wijl als getuige tegen de paters was opgeroepen de politie-commissaris Péchard, die een som van 1.800.000 francs in hun klooster heette in beslag te hebben genomen. Wat betreft deze gevonden schat in de rue François I te Parijs, had reeds de rechter Fabre verklaard, dat men commissaris Péchard verkeerd begrepen had. Deze had niet bedoeld *un million* aan goudstukken, enz. maar un *millier!* Een vergissing, anders niet! Zijn getuigenis bevestigde overigens schitterend de bovenstaande tegenspraak, welke onmiddellijk op deze fabel was gegeven.

Ik heb de brandkast doen openen, verklaarde de heer Péchard, en heb er stukken van 100 francs in gezien, die men als merkwaardigheden bewaarde. Ik heb er relieken, effecten en testamenten gezien, maar ze niet onderzocht. Onderaan lag een bundeltje bankpapier; op een omslag stond het cijfer 800.000 frs; maar of dat bedrag aanwezig was, kan ik niet zeggen, wijl ik de biljetten niet geteld heb. In eene andere afdeeling lag geld, dat ik ook niet nageteld heb. Er waren ook rolletjes; ik geloof, dat er goudstukken in zaten, maar ik kan het niet zeggen, want ik heb ze niet geopend.

De commissaris werd door de advocaten der beklaagden natuurlijk duchtig onderhanden genomen over zijne lichtzinnigheid om op zulke gegevens maar losweg een bepaald bedrag te schatten.

Nadat eerst nog een aantal getuigen à décharge gehoord waren, verklaarde het O. M., dat het geschil over de 1,800.000 frcs. eigenlijk niets meer ter zake doet, nu de rechtbank de inkomsten en uitgaven der Congregatie kent. De officier van justitie eindigde met een eisch tot *ontbinding van de Orde*, dewijl deze uit maatschappelijk oogpunt voor hoogst gevaarlijk moest gehouden worden. Wat de veroordeeling betreft, de rechtbank zou volgens het O. M. wel die straf toepassen, welke zij billijk oordeelde.

Bij de pleidooien was 24 Januari allereerst mr. Délepouve, de advocaat der paters Picard en Hippolyte, aan het woord. Zeer juist merkte hij op dat de wetten, die tegen de samenstelling van ongeoorloofde vereenigingen waken, hoegenaamd niet toepasselijk zijn op godsdienstige Congregaties. Ook ontkende hij, geheel in strijd met de verklaringen van Péchard, dat zich in handen van pater Hippolyte aanzienlijke geldsommen bevinden. Het proces is volgens zijne meening slechts een "procès de tendance", weshalve hij vertrouwde, dat de rechtbank een rechtvaardig vonnis zou vellen.

Daarna kwam de Bellomayre aan het woord. Deze betwistte de argumenten van het Openbaar Ministerie en verdedigde het recht van personen, om zich tot het verrichten van gezamenlijke gebeden te vereenigen. Terecht merkte hij voorts op, dat, zoo de rechtbank de meening van het O. M. huldigt, het spoedig gedaan zal zijn met de vrijheid van pers, de vrijheid van gedachte en de electorale vrijheid. Ook voer deze verdediger op waardige wijze tegen de mannen uit der partij, die in onze dagen de kloosterlingen vervolgt en hun als een misdaad aanwrijft, dat zij zich met politiek inlaten. Alsof de religieuzen ook niet tevens burgers zijn! Mr. de Bellomayre hield vol, dat de paters alle rechten bezitten om als journalist op te treden en zich met verkiezingen te bemoeien.

"Gij," riep hij, tot de beschuldigden gekeerd, aan het slot van zijn pleidooi uit, "gij zijt op deze bank de incarnatie der drie grootste dingen, welke iedere Franschman verplicht is te wenschen en te bezitten, nl. vrijheid van geweten, electorale

---

FEUILLETON.

HONOR I COMBATE.

(39)

I un otro soldaat dici coe es trahadornan :

— Tené cuenta coe boso mes. Mira com es cosnan ta. Nan ta basta mal gepak també.

— Mal gepak ? asina es un di mas bieuw dici. Buricoenan, si boso tabata asina tantoe den es trabao ai manera mi, anto boso lo sabi, koe no ta manera mi ta papia. Si boso mester troca guarnicion tres bez, cos di mas duroe lo kibra.

I el a dal su moketa riba es bufete boenita, ma koe hopi di su adornonan na relieve tabata kibrar.

Den trapi a presenta punta di sjimis di un muger i koe paso purar un figura delegar a jega den corredor.

— Tabata Erna Harteneck, koe tabata bini afor coe su frescot bistir riba un sjimis simpel i koe un lensoe di seda di color riba su cabei. Carinjosamente el a coeminda es homber bieuw koe a kita su petji, asina el a miré.

— Bo no por trecé Bertie su cama ainda, Schröder ? Pasobra asina é bini lo mi kier poné droemi. Den es caha brein tin toer cos koe lo mi tin mester.

— Sigur, senjorita, es homber a respondé. Hiza, muchanan, kita es un pisar aki for di camina. Nos ta poné es bufete aki un banda, pa nos coeminza coe cosnan di Alberti.

Erna a keda algun momentoe parar na porta. E tabata mira den cieloe com nubianan tabata pak riba otro. Poco-poco el a bolbé bai den cas. Ningun banda es kambernan tabata presenta un bista agradabel.

Lily Orben, koe awor ta senjora *Rittmeister* Von Harteneck, tabata bari stof i lodo coe su sleep di sjimis, koe zapatoe di es soldaatnan a larga na suela.

Su boz tabata sona skerpi i imperativo. Dos soldaat coe opasser di es kaptein i un criar tabata cumpliendo coe su orden. Nan tabata kita p'aki i poné p'aja sin stop: semper bista di es senjora tabata mira un mehor lugar pa es meubelnan. Es hendenan mester a sofoca nan curpa pa nan por a haci toer cos pé. Poco-poco es' cosnan a haja un lugar.

—O senjora, ki un bon gustoe bo tin, es camarera tabata haci trastoe, ora es senjora a larga poné algun plantji riba su escritorio. Ta bira mes boenita koe bo otro cas.

—Cieloe santoe, Lily tabata suspira. Es lugar chikitoe aki coe mi salon grandi aja! no ta di compara.

Un momentoe despues é dici:

—Ma ta kiko bo kier, Erna. Regla cas otro camina. Es un kamber aki alomenos mi kier poné na orden.

Su boz tabata sona frioe. Erna, koe tabata na rodia banda di un baúl abrir i koe tabata saca algun cos di brons precioso poco-poco, a tira e papeinan koe nan tabata pak un banda, ora es soldaatnan a presenta den porta coe es cama di es jioe i coe e caha koe é tabata desea.

—Asina koe Bertie su cama ta reglar mi ta bolbé.

—Bertie por bien spera un poco, lo mi doené chocolati.

—El a sali leuw; lo é ta cansar i sigur lo é tin hamber. Dispensa mi un momentoe, Lily.

Es moza a haci un senjal coe es hendenan pa nan sigié. Na otro banda di coesjina, koe es otro criarnan bieuw tabata traha, el a drenta den un porta abrir di un cas i el a abri un kamber koe tin dos bentana, koe tin bista riba un hardin.

Schröder no a larga nan hiba nada, hasta cama di es jioe é mes a hiba. Pronto toer cos tabata na nan lugar, mientra Erna mes a regla cama di es jioe.

—Masjar danki, Schröder, é dici carinjosamente, ora es último pieza tabata na su lugar. Bai awor noema na bo garosji. Coeminda bo muger pa mi, i mi ta bisa bo pa di último bez— tené cuidao pa bebida.

Spantar manera un mucha di skool, es homber grandi i fuerte tabata frega su petji den su dedenan. Apena é por a risca hiza su wowo. Tartamudeando é dici :

—Afor na mi trabao coe garosji ta haci masjar frioe, sino nunca mi ta toema un bitter. Puntra mi muger pa bo keré. Pasobra mi a priminti bo di no toema mas.

Un risa cansar a pasa riba Erna su cara.

— Mi no por toema bo muger mas pa testigoe. Ma pa bo mes interés, mi ta pidi bo ainda un bez mas, Schröder. Sino pronto lo jega e momentoe koe lo bo cai den abismo.

E no a comprendé bon kiko es moza kier a bisa coe abismo, ma primiendo prudentemente su dedenan fini, el a siguré koe lo é mehoré. Ora el a jega pafor na es garosji, el a cohé es botter di bibida i el a garné na harinja riba piedra. I ora su companjero a bisé, koe sigur majan lo é coempra un otro, el a imponé silencio coe neutralidad.

—Mira, Schröder, es moza aja riba koe ta asina netji i koe no ta tribir, ta kende ? un di es soldaatnan tabata puntra. Podiser mi mester hiba kaptein coe sjers i lo mi kier sabi, coe kende mi tin di haci.

"vrijheid en vrijheid der pers."

Na mr. de Bellomayre sprak mr. Bazire over de vrijmetselarij en vroeg o. m. aan het O. M. waarom het tegen de loges niet eveneens vervolgingen instelt.

Ten laatste kwam pater Picard, de overste, nog eens aan het woord. Deze verzekerde, dat de Assumptionisten geen andere aanspraken doen gelden, dan dat zij religieuzen zijn, en hij ging voort: "Wij beoogen geen ander doel, dan mede te werken tot de uitbreiding van het Rijk Gods op aarde. Ik voor mij stel alle vertrouwen in de justitie van mijn land. Moeten wij vervolging ondergaan, dan zullen wij dit doen als ware dienaars van God, die slechts van God en van Rome afhankelijk zijn. Wij allen, hier op de bank der beschuldigden gezeten, zijn vast besloten, om tot onzen dood aan de grootheid en de macht van Frankrijk mede te werken."

Een half uur duurden de beraadslagingen der rechtbank, en toen.... toen volgde het vonnis, waarbij de Orde der paters Assumptionisten *ontbonden verklaard* en ieder der beschuldigden tot 16 frs boete veroordeeld werd.

Zestien francs boete ieder,— voor "millionairs" een belachelijk bagatelletje, — terwijl hun Congregatie voor ontbonden is verklaard. Zoo verlangde het de Regeering: een gerechtelijke veroordeeling van deze uiterst „gevaarlijke" ongeoorloofde *association* ten einde deze als basis te nemen voor verdere operaties tegen de overige geestelijke orden.

„Justice! Justice!" met die woorden eindigde een der verdedigers, maître Délepouve, zijn schitterende pleitrede waarin hij de huichelachtige, perfiede beschuldigingen tegen deze kloosterlingen ingebracht, in haar volle schandelijkheid op de kaak had gesteld.

Maar de „Justice" is in Frankrijk verre te zoeken. En haar dienaren — het is ditmaal opnieuw uit de brutale houding van den procureur der Republiek Bulot gebleken — veroorloven zich letterlijk alles. Bulot had nl. in zijn requisitoir eenige kamerleden beleedigd door te verklaren dat zij hun verkiezingen voornamelijk dankten aan de „journalistieke intriges" der Assumptionisten. Daartegen hadden de bedoelde kamerleden hem hun protesten gezonden. Het geval gaf zelfs aanleiding tot een heftige discussie in de Kamer. De Mélinist Motte beklaagde zich over de uitdrukking van den heer Bulot, die echter door den minister van Justitie Monis verdedigd werd met de woorden: „Het openbaar ministerie heeft zich eenvoudig bediend van een citaat uit de *Oeuvre électorale* van Nimes, die de namen der bedoelde afgevaardigden opgaf."

„Het Openbaar ministerie liegt en gij liegt ook!" riep nu Charles Bernard, wien Bulot valschelijk beschuldigd had van de — overigens wel vreeselijke! — misdaad met de paters Assumptionisten te Bordeaux correspondentie te hebben gevoerd.

De anti-semiet Lasies voegde er nu nog eenige lieflijkheden bij, en noemde Bulot een bandiet en een gemeenen vent! Bernard riep: „ja, dat is hij, een schurk, een canaille!" Over Bernard werd de censuur uitgesproken, met uitsluiting, maar de heer Bernard weigerde heen te gaan. De zitting werd daarop geschorst en de voorzitter liet de tribunes ontruimen.

Het verzoek van Motte om zijn vraag in een interpellatie te mogen veranderen, werd verworpen met 319 tegen 214 stemmen en de discussie tot over een maand verdaagd.

Wij eindigen. Ten slotte nog een vraag. Indien men hier, afgezien van de valschheid der beschuldigingen, welke werden ingebracht tegen de paters Assumptionisten, te doen had gehad met *miembros del clero, que han excitado á la revolucion armada ó á la desobediencia á las leyes*, of met *monniken*, van wie *'t is te hopen, dat zij nu onschadelijk zijn gemaakt*, zou dan niet een zwaardere veroordeeling gevolgd zijn, eene bijvoorbeeld zooals Déroulède en Guérin trof?

DE BOEREN EN HUN LOOPGRAVEN.

De *Zw. Ct.* ontving een brief uit Kaapstad, gedagteekend 18 Dec., waaraan het volgende is ontleend:

't Wordt Tommy Atkins, dat is de Britsche soldaat bij zijn populairen naam, te machtig! Vechten tegen een vijand, dien hij ziet, waarop hij kan mikken en dien hij na een charge kan doorboren met zijn bajonet, dat kan hij. Maar hij haalt met een machteloos: "Wat kun je dáár nou tegen doen!" zijn schouders op nu hij moet vechten tegen schietende rotsblokken en schietende vlakten, zonder dat hij een hoed van een Boer ziet om te mikken. En de enkele maal dat 't hem lukte boven op zoo'n schietend kopje te komen, vond hij nog niets dan rotsen, en kon hij misschien alleen nog juist 't staartje zien van een wegrijdend commando, dat weer een eindje verder een ander kopje in een klomp schietende steenen veranderd had.

Vooral die loopgraven moeten iets zijn om hem duivelsch te maken van machteloosheid. Hij weet, dat er duizenden Boeren tegenover hem zijn, en ze zitten allemaal in den grond met paarden, kanonnen en alles, en op geen veertig pas is er zelfs iets te ontdekken van den rook hunner Mauser-geweren.

't Doet je denken aan een betooverd land, en 't moet een zonderling gezicht zijn, om de Engelsche troepen te zien oprukken, wankelen, vallen, wegvluchten, en de artillerie te zien wegvluchten, hortend en stootend door de neervallende paarden, en dat alles met een vlakte tegenover zich, schijnbaar leeg en verlaten, waar zich niets beweegt, waar geen rookwolkje te zien is, maar vanwaar een ontzettend en ontzenuwend geweergeratel rolt, terwijl de lucht leeft van de zwermen kogels, die er als een hagelbui, maar onzichtbaar, doorheen suizen.

Plat op den grond liggen was het eenige wat er overschoot te Modderrivier en te Magerfontein en ook voor een deel te Colenso, met de brandende zon op den rug, wachtend en dorst lijdend, terwijl de storm van kogels over hen heen jaagt, al maar door.

—Kijk eens even waar de kapitein is, zegt een Engelsch soldaat, die met een ander languit achter een rots ligt.

—Ja, zoo straks, als er plaats is, zegt de ander met een soort galgenhumor.

Want in de lucht boven die vlakte is geen plaats voor een menschengestalte, ternauwernood voor een menschenhoofd, dat boven de rotsen uitsteekt. O ja, er wordt terug gevuurd even hard en oorverdoovend, maar zonder doel. Er is niets te zien dan 't veld en de klippen.

Zoo schijnt werkelijk de toestand te zijn, volgens verhalen van ooggetuigen bij Modderrivier. 't Heele Boerenleger is in den grond verzonken. Merkwaardig bleek dat nog na den slag bij Magerfontein. Toen de Britsche ambulance in den overeengekomen wapenstilstand naar de Boerenloopgraven ging om de gewonden op te halen, vond zij daar overal de Boeren, of beter de republikeinen, vol bereidwilligheid. Zij droegen de gekwetste soldaten aan, gaven hun te drinken en toonden zich zóó menschlievend, dat de Engelsche dokters en dragers geen woorden genoeg hebben voor hun lof. Maar eensklaps door een of anderen blunder donderde een der marine-kanonnen en verbrak den wapenstilstand.

Alles keek verrast op, aan de Britsche ambulance werd vijf minuten tijd gegeven om zich te verwijderen van het slagveld, maar van de vijf waren er nog geen twee minuten om, of ze zagen zich tot hun verbazing alleen op het slagveld, en alle Boeren waren verdwenen, verzonken in de loopgraven.

't Was als een verandering van tooneel in een "sprookjes-operette", zei een der ooggetuigen.

Onmiddellijk daarna ratelden weer de geweerschoten tot het misverstand werd opgehelderd.

Met die loopgraven hebben de Boeren den Engelschen weer eens een nieuwe verrassing bezorgd, waarop ze niet gerekend hadden. Als er één gebrek bij de Engelsche bevelhebbers is, dat met den dag duidelijker aan 't licht komt, dan is 't het gebrek om uit te vinden, wat de vijand van plan is, trots de talrijke verkenningen. Bijna bij iederen slag luidt het in de berichten, dat "de vijand op dit of dat punt sterker was, dan vermoed werd" en toch loopen ze telkens weer in den val.

Den dag vóór den slag van Magerfontein werd met lyddiet op de Boerenposities geschoten, maar de Boeren lieten door geen enkel tegenschot blijken, waar ze eigenlijk zaten, ook niet daar, waar den vorigen dag hun kanonnen eenige schoten hadden gelost. Wel brandden op die plek 's nachts tal van wachtvuren tot groote voldoening van de Engelschen, die nu de tevreden overtuiging hadden, dat hun schoten aan den vijand toch wel kwaad moesten hebben gedaan, want daar zaten de Boeren. Onbekommerd trok de Hooglandersbrigade uit, om ter zijde van die plek een positie in te nemen, met een onbegrijpelijke veronachtzaming van uitgesterkte verkenning rondom de kolonie, om zich 's morgens in plaats van op drie mijl afstand, midden tusschen de Boerenloopgraven te bevinden, met de bekende gruwelijke slachting als gevolg. Aan die wachtvuren hadden niet veel Boeren zich verwarmd. Al dien tijd lagen zij er mijlen ver vandaan in de loopgraven.

Hoe die loopgraven er precies uitzien, kunnen de Engelsche correspondenten ons nog niet vertellen, omdat de Boeren hun nog geen kans hebben gegeven er een van dichtbij te zien. Maar uit hetgeen de teruggekomen gewonde soldaten vertellen blijkt, dat ze van voren zoo mooi door klippen en steenen verborgen zijn, dat er tot op korten afstand niets van te zien is. En 't hoofd van den schutter is natuurlijk op 400 tree ook zeer moeilijk te onderscheiden.

Meestal zijn ze aangelegd in rijen achter elkaar, de achterste hooger dan de voorste. En 't zijn steeds de achterste die beginnen met schieten. De vijand loopt dan toe, 't oog gericht en schietend op die achterste loopgraven, zooals de Gordons deden bij hun aanval bij Magerfontein, totdat vlak bij hem van alle zijden eensklaps een hagel van lood hem neerslaat. Toen generaal Wanchope met opoffering van eigen leven de Gordons trachtte voor te gaan, probeerden ze het een paar maal, maar ze konden niet, ze bleven liggen.

Hetzelfde gebeurde bij de Tugela, waar de Britten alleen Boeren verwachtten boven op de kopjes, omdat die alleen schoten, en waar de troepen zelfs aan den eenen vleugel de rivier over waren en naar de kopjes liepen, toen ze bleken in een doolhof van loopgraven te zitten, waaruit de kogelhagel ook hen wegdreef, weer terug over de rivier voor wie dat nog mogelijk was. Zoo dicht moeten de kogels door de lucht vliegen, dat, naar ooggetuigen zeggen, de stofwolkjes op den grond op de plek waar de kogels inslaan, doen denken aan 't opspatten van water bij een zware regenbui op een watervlakte.

Maar dan de artilllerie, die immers al die loopgraven vernielt en de Boeren bij honderden doet sneuvelen, zoo niet met buskruit dan toch wel met lyddiet, de artillerie, die als de beste ter wereld de republieken zou wegschieten, helpt die daar dan niet tegen? Zij beschiet immers de posities van den vijand met zooveel honderden granaten en kartetsen, dat er volgens de toekijkende oorlogscorrespondenten door de Boeren ontzettende verliezen moeten worden geleden! Het schijnt echter, naar sommigen ook eerlijk vertellen, dat de vijand, zoodra er troepen in de buurt komen, weer zoo levendig is als ooit. Ze liggen in de loopgraven of op hun kopjes plat achter de rotsen en laten den vijand bommen, en 't bomt meest alles over hen heen,

---

NIEUWSBERICHTEN.

CURACAO.

Officieele berichten.

Bij Gouvernements-beschikking, dd. 27 dezer maand N°. 121, is benoemd tot plaatsvervangend kantonrechter op Aruba, de heer J. SCHEUERMAN, hoofd der landsschool aldaar.

Havennieuws.

De Vrijmoedige van eergisteren schrijft het volgende:

—Het nieuwe stoomschip van den Koninklijken West-Indischen Maildienst, de *Curaçao*, die, zooals onze lezers zich wel zullen herinneren, van hier naar eenige der Colombiaansche havens was vertrokken, heeft Port-au-Prince aangedaan, waar zij de voor haar bestemde en aldaar door de *Prins Willem V* aangebrachte steenkolen overgenomen heeft. Van die haven is zij naar St. Domingo gestevend.

Thans is het bijna zeker, dat ons eiland binnenkort door genoemde stoomvaartlijn met St. Domingo in verbinding zal worden gebracht.

Zoo dit plaats heeft, gelijk men met allen grond verwacht, dan zal ons eiland de eventueel uit die stoomvaartgemeenschap voort te spruiten voordeelen grootendeels te danken hebben aan den tegenwoordigen, volijverigen consul van St. Domingo, den heer M. DE CASTRO, die geene moeiten

---

—Asina. Den stal di kaptein lo ta mehor anto koe na cas, Schröder a respondé pensativamente. Loké ta es moza, ta henteramente otro cos E ta roeman di barón, ma casi hende lo no keré, mi muger ta bisa mi. E tabata traha aja cerca nan i lo el a mira i tendé muchoe cos. Dia koe mi muger a cai for di trapi, es moza tabata bini toer dia i é tabata percura mescos koe un dokter, un dia pa casualidad koe el a mira koe mi....ahán ta net mi a caba di primintié, koe nunca mas lo mi toema es bibida maldita ai na mi boca. Si bo mester ofrecé mi cualkier ora, Johan, asina el a dirigié na su companjero, anto sigur lo mi bai na maloe coe bo.

—No rabia, es aki dici chanzando. Esai lo no socedé.

Un ora despues es garosji grandi tabata basjir. Schröder a tira cabuja i toer cos den un hoeki i el a keda para ta mira es garosji. Coe forza es cabainan a hala e garosji ta bai.

Den es intervalo ai Erna a bolbé na su trabao interrumpida. Coe paciensji é tabata saca toer cos for di den es caha. Poco-poco meimei di sala a haja un otro bista. Tabata un bista elegante, no obstante mal estado di es meubelnan. Nan no tabata den ningun caso asina di poco balor manera Schröder tabata bisa. Contrario, es meubelnan ai di senjorita Orben, tabata coemprar di mehor pacus koe tabatin. Ma es tempoe koe nan tabata na uso, a larga su marca riba nan. Sin duda mester tin talento, pa haci un lugar boenita coe loké a sobra, i es talento ai es senjora di cas tabatin.

Es camarera a limpia suela di es cuarto destinar pa comedor coe masjar disgustoe. Su seniora a manda i é mester obedecé. Es muger tabata mal contentoe coe es trabao ai. E ta aki pa camarera. Dia koe es otro criar a bai é mester a percura pa jioe també. Ma ta bon també koe es senjorita a bisa, koe lo é toema percuracion di es jioe pa su cuenta. Es jioe ta gracioso i obedecido, ma pa molestia curpa anochi i di dia coe né, esai é no tabata gusta. Larga su tanta poerba noema, é tabata bisa, tirando un bista di bofon riba Erna Von Harteneck. Anto lo é ta mehor. Si toer cos noema ta na gustoe di seniora di cas, anto no ta nada coe tin stof aki of aja.

Un sjers a keda para afor. Erna a poné un grupo grandi di brons, koe su roeman a gana na pustamentoe di cabai riba mesa i el a sali for di kamber. El a hiza es jioe for di den sjers, el a brazé tiernamente i el drenta coe né.

E ta sigi.

heeft gespaard, om van de thans uit mannen des vooruitgangs samengestelde Dominikaansche regeering te verkrijgen alles, wat strekken kon, om het tot stand komen van bedoelde stoomvaart te vergemakkelijken.

* * *

Onze lezers zullen zich nog wel herinneren, dat wij naar aanleiding van een ingezonden stuk, dat bij ons was ingekomen in ons nummer van 20 Januari ll. beweerden :

Zoo dikwijls kwam het reeds voor, dat bovengenoemd schip (de *Gouverneur Van den Brandhof*) eerst den morgen volgende op den aangegeven dag de reis aanvaardt, dat men nu bijna als regel vasttelt : de *Gouverneur Van den Brandhof* vertrekt een dag later dan is aangegeven.

Op deze bewering is, zoo niet van officieele dan toch van officieuze zijde, tegenspraak gevolgd en tot ons gekomen.

En toch, wat nu is gebeurd bij het laatste vertrek van de *Gouverneur Van den Brandhof*, het eerste na de klacht, door ons uit het ingezonden stuk overgenomen ?

De Curaçaosche Courant maakte in zijne nummers van 9 en 16 Februari ll.—en de *Amigoe di Curaçao* nam zulks over—het volgende bekend :

De Nederlandsche paketschoener *Gouverneur Van den Brandhof* vertrekt Maandag, den 19n. dezer naar St. Martin N. G., St. Eustatius en Saba.

De mails worden op den vertrekdag om 2 uur des namiddags gesloten.

Toch vertrok de *Gouverneur Van den Brandhof* niet *Maandag den 19den dezer*, maar *Dinsdag den 20sten dezer 's morgens omstreeks zeven uur*. En dit geschiedde zonder dat voldoende bekendmaking was voorafgegaan.

Immers de *Oficina Maritima*, het blad, waarin van officieele zijde de sluiting der mails, bestemd voor de vertrekkende stoomschepen, wordt bekendgemaakt, schreef den 19den Februari zonder dat eene bekendmaking van den Postdirecteur het tegensprak, het volgende :

G. h. *Gouv. Van den Brandhof* hoy para San Martin, San Eustaquio y Saba, balija á las 2 P. M.

Eveneens het *Diario del Comercio* van 19 Februari, wiens berichten zooals die van de *Oficina Maritima* liepen van 17 Februari tot 19 Februari, negen uur 's morgens:

Para partir para San Martin, San Eustaquio y Saba G. h. *Gouverneur van den Brandhof* hoy.

Toch was den 19den Februari 's morgens negen uur reeds besloten tot het vertrek van de *Gouverneur Van den Brandhof* op den 20sten Februari 's morgens om zeven uur, want dit werd den 19den Februari omstreeks negen uur door den kapitein van bovengenoemd schip medegedeeld aan iemand, dien wij op dat uur met opzet ter informatie hadden uitgezonden, en het *Diario del Comercio* van 20 Februari berichtte dan ook onder *Salidas*, 20 (*Febrero*)

Para San Martin, San Eustaquio y Saba G. h. Gouverneur van den Brandhof.

Wat wij nu willen? Men begrijpe ons wel. Voor het publiek zal het wel om 't even zijn, of de *Gouverneur van den Brandhof* in den ochtend of tegen den avond vertrekt; dit maakt dus geen bezwaar. Maar — en hier halen wij letterlijk de woorden aan uit ons entrefilet van 20 Januari—:

Wanneer de *Gouverneur Van den Brandhof* eerst 's morgens vertrekt, dan behoeft de mail reeds niet den vorigen dag ten twee ure gesloten te worden maar kan dit even goed geschieden na een latere buslichting.

En het is wenschelijk,

dat, wanneer eenmaal het uur van vertrek, hetzij dan 's morgens of 's namiddags is gesteld en in de bladen bekendgemaakt, de vertrektijd niet meer veranderd of uitgesteld worde om particuliere aangelegenheden.

Posterij.

Lijst van onafgehaalde en onbestelbaar bevonden brieven :

Jeneroso Bilion, Catalina y Silvania Bukup, Edilia Jimenes, Tekla R. Marquez, N. Royer para T. Bor, Zoila B. de Rodriguez, Camilo Madriz (aang.)

Niet voor verzending vatbaar twee drukwerken geadresseerd aan : B. D. Gomez Casseres, Jamaica.

Een verklaring.

Tot onze spijt waren wij vóór het afdrukken van dit nummer nog niet in de gelegenheid inzage te nemen van hetgeen *La Revista Católica* van Coro schreef over de verbanning van den Heer ABRAHAM SENIOR.

Afgaande dus op hetgeen *El Imparcial* in zijn nummer van gisteren onder den titel van *Insidia* over bovengenoemde zaak gaf, verklaren wij als katholiek orgaan alles te onderschrijven, — de onpartijdigheid toch van *El Imparcial* blijft ons borg, dat dit blad naar waarheid het gedrag van *La Revista Católica* brandmerkte —wat *El Imparcial* naar aanleiding van de zaak SENIOR schreef.

Wij willen hier nog bijvoegen, dat zulk geschrijf niet aan de verachting van de Israëlieten alleen, maar ook aan die van ieder weldenkend Katholiek en Protestant dient prijsgegeven. Zullen wij steeds dergelijk geschrijf afkeuren in het algemeen, meer nog doen wij dit thans, nu het voorkomt in een tijdschrift, dat tot titel voert *La Revista Católica*.

Ladysmith ontzet of niet ?

Men wordt naar aanleiding van achterstaande advertentie verzocht dit te gaan informeeren bij de Heeren DE LANNOY & Co, *Botica Central* te Otrabanda. Zoo genoemde firma misschien geen antwoord kan geven, dat iedereen voldoende bevredigen zal, in alle gevallen is zij in staat het publiek een denkbeeld te geven van het bombardement, dat rond Ladysmith wordt voortgezet, indien men de firma DE LANNOY slechts de gelegenheid geeft om de stoppen te laten springen van de flesschen "Allersmakelijkst Banket", die zij te koop aanbiedt, en het geratel der geweren na te bootsen door de deksels te doen openen van de fantasie-trommels, waarin eveneens dat "Allersmakelijkst Banket" verborgen is.

Aruba.

Wij vertalen uit *De Arubasche Courant* van 17 Februari :

Deze week Donderdag viel in onze haven binnen de venezolaansche bataander *Maria Auxiliadora*, komende van La Guaria met een troep van 65 gewapende Venezolanen aan boord onder bevel van Generaal JUAN DE LAS SANTOS MOLDE.

Volgens verklaring van den kapitein hebben de autoriteiten van La Guaira deze troepen aan boord van zijn schip gebracht en hem verplicht ze naar Maracaibo te vervoeren, niettegenstaande hij te kennen gegeven had, dat zijn schip in slechten staat was. Daar het schip te veel water inkreeg en gezonken zou zijn, zoo het de reis vervolgde, viel het hier binnen om zich hulp te verschaffen. Het schip kwam hier zonder scheepsbrieven en daarom werd het van gouvernementswege aangehouden. Wijl het ook geen gezondheidspas had, heeft de gouvernements-geneeskundige het schip gevisiteerd. Daarna zijn de wapenen, welke zich aan boord bevonden, gelost en in het fort opgeborgen ; terzelfder tijd konden ook de troepen aan land gaan en hun generaal huurde een huis om ze onder dak te kunnen brengen, totdat zij gelegenheid zullen hebben om hun bestemming te kunnen volgen.

Volgens zeggen van de bemanning dezer bark werden op denzelfden dag met hen nog zes andere barken met troepen aan boord van La Guaira naar Maracaibo gezonden.

De Heer Adriaan Laclé, handelsagent van Venezuela op dit eiland is afwezig en wij vernemen, dat de persoon die, met het agentschap belast is, niet geneigd is een bark uit te zenden om de troepen naar hun bestemming te brengen. Daar hetzelfde schip niet meer kan gaan, blijven wij hier zitten met 65 Venezolaansche soldaten en een volledige bewapening. Een in het geheel niet aangename toestand voor een gemeente zooals deze !

Colombia.

Nog altijd woedt de revolutie in deze Republiek. De hoofdkracht der opstandelingen ligt in Cucuta, waar zij over 25.000 man beschikken. Men verwacht eerstdaags een beslissend treffen, tusschen de regeeringstroepen en de revolutionairen onder Casabianca.

———o———

NEDERLAND.

Het gebeurde te Constantinopel.

Wij lezen aan het slot der *Haagsche Kroniek* in de *Nieuwe Groninger Courant* :

Ik moet ten slotte — de politiek ditmaal overigens latende rusten — ernstig waarschuwen tegen de verhalen, die eerst in een buitenlandsch blad, daarna in de *N. Rott. Ct.* zijn gedaan over het vertrek van onzen gezant den heer van der Staal van Piershil, uit Constantinopel. Het heette dat deze zijn post verlaten had om zich naar zijn nieuwe standplaats, Petersburg, te begeven, zonder door den sultan te zijn ontvangen, hoewel hij tweemaal een audiëntie had aangevraagd ter overhandiging van geloofsbrieven en terwijl de khalif andere gezanten in dienzelfden tijd wel had ontvangen. Voorts werd beweerd dat de sultan bij het vertrek zich niet had doen vertegenwoordigen, den gezant een adjudant zendende om hem goede reis te wenschen en een paar medailles aan te bieden. Er is van dat alles slechts één ding waar : de sultan heeft den vertrekkenden gezant wegens ongesteldheid niet kunnen ontvangen en deed zich deswege verontschuldigen, onder de aanbieding van de gebruikelijke onderscheidingen ; het is onwaar dat andere diplomaten wel zijn ontvangen en bij het vertrek van den heer van der Staal waren alle autoriteiten aan 't station, die de heengaande diplomaten gemeenlijk uitgeleide doen. Blijkbaar zijn al de berichten in vreemde en Nederlandsche bladen over deze aangelegenheid verschenen, uit één en dezelfde bron afkomstig, nl. van een niet-eervol ontslagen oud-marine-officier, die, tevergeefs bij de Ned. legatie te Constantinopel pogingen hebbende aangewend om te worden ontvangen, steeds elke gelegenheid heeft te baat genomen om den gezant te beschimpen of in een ongunstig dag-

licht te plaatsen. Men verzekert mij, dat ook de herhaaldelijk in het Turksche blad, de *Servet* voorkomende stukken, die ten doel hebben de Nederlandsche en de N.-Indische toestanden als gevaarlijk voor de Turken of Mohammedanen voor te stellen, uit dezelfde onbetrouwbare bron voortvloeien, zoodat onze Regeering, die daarvan geheel op de hoogte is, gewoonlijk niet de minste notitie ervan neemt. Het publiek zal het beste doen met dit voorbeeld te volgen, nu het min of meer is ingelicht.

Tegenover bovenstaande verklaring staat thans, dat wij in het *Dagblad van 's Gravenhage* een schrijven uit Constantinopel lezen, waaruit blijkt, dat de Sultan de beide malen niet ongesteld was, daar hij den eenen dag langdurige audiënties heeft verleend aan den graaf van Turijn en den Italiaanschen ambassadeur met zijn personeel, den anderen dag aan Sir N. O'Connor, den Britschen ambassadeur.

BUITENLAND.

Rome.— Aan Mgr. Giustiani, Aartsbisschop van Sorrento (Italië) die gedurende eenige maanden van zijn inkomen door toedoen van den Staat beroofd is geworden, maar nu wederom in zijne rechten hersteld is, werd als huldeblijk en protest tegen de vervolging der Regeering op initiatief van de Napelsche courant *La Crose* een gouden schrijfpen aangeboden. Z. D. H. was zeer aangedaan bij het ontvangen van dit kostbaar geschenk en van de vele blijken van hoogachting en deelneming van zijne diocesanen niet alleen, maar ook van de Katholieken uit Napels.

Transvaal.— De berichten uit Transvaal zijn deze week over het algemeen den Boeren niet gunstig. Kimberley is door de Engelschen ontzet, Langwanaheuvel en Colenso door de Boeren ontruimd, Generaal Cronjé door de Engelschen ingesloten, 't klinkt niet bemoedigend.

Wat er echter van dat alles waar is, moet nog blijken; want de berichten spreken elkander tegen. Zoo wordt o. a. Cronjé op een en denzelfden dag en op drie verschillende plaatsen voorgesteld als vechtend, vluchtend, achternagezet en ingesloten.

Maarschalk Roberts heeft bij het overtrekken der Vrijstaatsche grens eene proclamatie gericht aan de Vrijstaters, waarbij hij ze voralsnog uitnoodigt, zich goedschiks aan Hare Britsche Majesteit te onderwerpen. Doen zij het niet, dan hebben zij de verschrikkingen en ellenden van den oorlog aan zich zelven te wijten.

Het komt ons voor, dat hier een Pilatus aan de Magersfontein zijn handen staat te wasschen. Maar al het water van de zee kan ze niet schoon maken. Hoeveel minder zulk eene proclamatie?

—Een officieel telegram uit het hoofdkwartier der Boeren spreekt beslist het bericht tegen, dat Generaal Cronjé zou omsingeld en ingesloten zijn.

— Van *Engelsche* zijde wordt bericht, dat Ladysmith ontzet is. Wij zullen zien.

— In de Engelsche Kamer (Lagerhuis) schijnt Mr. Chamberlain nog meer vertrouwen te bezitten, dan wij verwacht hadden. Althans een voorstel, van liberale zijde gedaan, om nog eens een onderzoek in te stellen naar de medeplichtigen in den strooptocht van Dr. Jameson, (waartoe naar men beweert, ook Chamberlain behoort) is met vrij groote meerderheid verworpen.

— *Laatste berichten.* Generaal Cronjé is met al zijne kanonnen, op een na, ontsnapt. Gen. Dewit heeft eene schitterende overwinning behaald bij de Modderrivier.

Maarschalk Roberts telegrafeert, dat hij 49 officieren en 2 Generaals verloren heeft, maar deelt niet mede, wat er eigenlijk gebeurd is: hierbij zijn niet eens begrepen de gevallen officieren van het Regiment Wales en Teck, evenmin als die van de cavalerie.

Het ontzet van Ladysmith blijkt niet meer te zijn dan een puur verzinsel uit Engelschen koker.